

Lovforslag nr. L 20. Fremsat den 7. oktober 1987 af justitsministeren (Ninn-Hansen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om visse forbrugeraftaler

(Gennemførelse af EF-direktiv om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted)

§ 1

I lov nr. 139 af 29. marts 1978 om visse forbrugeraftaler foretages følgende ændringer:

1. § 5 affattes således:

»§ 5. Er en aftale om køb af vare eller om tjenesteydelse indgået under et møde med den erhvervsdrivende uden for dennes faste forretningssted, kan forbrugeren træde tilbage fra aftalen i overensstemmelse med §§ 6-9 (fortrydelsesret). Det samme gælder, hvis forbrugeren under tilsvarende omstændigheder har afgivet et tilbud.

Stk. 2. Under samme betingelser har forbrugeren fortrydelsesret ved aftale om tegning af abonnement på aviser, ugeblade og tidsskrifter eller løbende bogudgivelser af ikke forud fastlagt omfang.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder ikke:

- 1) hvis en aftale om køb m.v. indgås i forbindelse med den erhvervsdrivendes besøg hos forbrugeren eller en anden forbruger eller på forbrugers arbejdsplads, efter at forbrugeren forudgående har anmodet herom under eller i tilslutning til en personlig henvendelse på den erhvervsdrivendes forretningssted, og aftalen angår den vare, i anledning af hvilken forbrugeren har anmodet om den erhvervsdrivendes besøg, og en tjenesteydelse eller en vare, der er direkte forbundet med denne,

- 2) hvis aftalen angår en løbende forpligtelse for den erhvervsdrivende til mod vederlag at foretage tilsyn eller vedligeholdelse af fast ejendom eller løsøre, at udføre vagt- eller redningstjeneste, at give undervisning, at udføre bogførings-, regnskabs- eller revisionsvirksomhed, at yde legemspleje eller at yde andre lignende tjenester, eller angår abonnementstegning efter stk. 2, og aftalen iøvrigt er indgået som nævnt under nr. 1,

- 3) hvis aftalen angår en tjenesteydelse m.v., som ikke er nævnt under nr. 2, og aftalen indgås i forbindelse med den erhvervsdrivendes besøg hos forbrugeren eller en anden forbruger eller på forbrugers arbejdsplads, efter at forbrugeren forudgående har anmodet herom, og aftalen angår den tjenesteydelse, i anledning af hvilken forbrugeren har anmodet om den erhvervsdrivendes besøg, og en vare eller en tjenesteydelse, der er direkte forbundet med denne,

- 4) ved aftaler om levering af fødevarer eller drikkevarer eller andre varer til husholdningens løbende forbrug, som leveres af personer, der regelmæssigt betjener faste ruter,

- 5) ved køb af varer, som efter næringslovens § 12, stk. 1 og 2, og § 13 kan sælges ved omførsel, når købesummen ikke overstiger 400 kr.,

- 6) ved aftaler om opførelse, salg eller udlejning af fast ejendom eller aftaler om stif-

- telse af andre rettigheder over fast ejendom,
- 7) ved forsikringsaftaler,
  - 8) ved aftaler om værdipapirer,
  - 9) ved køb på torve, markeder og dyrskuer af varer, som efter næringslovens § 14 kan sælges sådanne steder,
  - 10) ved køb på købestævner og udstillinger, jf. næringslovens § 15, stk. 1, når salgsstanden overgives, og købesummen betales samtidig med aftalens indgåelse, eller
  - 11) ved køb på auktion.

Stk. 4. Forbrugeren har dog fortrydelsesret i de tilfælde, der er nævnt i stk. 3, nr. 9–11, hvis købet er indgået under en udflugt arrangeret af den erhvervsdrivende eller under den erhvervsdrivendes besøg hos forbrugeren eller en anden forbruger eller på forbrugers arbejdsplads, uden at betingelserne i stk. 3, nr. 1, iøvrigt er opfyldt.«

2. I § 6, stk. 2, 1. pkt., ændres »§ 5, stk. 2, nr. 2,« til: »§ 5, stk. 2,«.

3. I § 8, stk. 4, indsættes efter »§ 5, stk. 2,«: »og ved aftaler om tjenesteydelser efter § 5, stk. 1,«.

4. § 14, stk. 1, affattes således:

»Ved aftaler om en løbende forpligtelse for den erhvervsdrivende til mod vederlag at foretage tilsyn eller vedligeholdelse af fast ejendom eller løsøre, at udføre vagt- eller redningstjeneste, at give undervisning, at udføre bogførings-, regnskabs- eller revisionsvirksomhed, at yde legemspleje eller at yde andre lignende tjenester kan forbrugeren, når der er gået 9 måneder efter aftalens indgåelse, opsige aftalen med 3 måneders varsel til udgangen af en måned.«.

5. I § 14, stk. 2, ændres »§ 5, stk. 2, nr. 2,« til: »§ 5, stk. 2,«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1988.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1, finder anvendelse, når aftalen er indgået eller forbrugeren har afgivet tilbud efter lovens ikrafttræden.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

1.1. Lovforslaget tager sigte på at gennemføre EF-direktivet om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted til dansk ret. Direktivet blev vedtaget i Ministerrådet den 20. december 1985 og meddelt landene den 23. december 1985. Direktivet er optaget som bilag 1 til lovforslagets bemærkninger.

1.2. Formålet med direktivet er at opnå en tilnærmelse af de nationale regler om indgåelse af aftaler uden for den erhvervsdrivendes faste forretningssted.

Hovedindholdet i direktivet er, at en forbruger har en frist på 7 dage til at fortryde aftalen, hvis aftalen indgås ved en erhvervsdrivendes besøg på forbrugerens bopæl eller arbejdsplads, hos en anden forbruger eller under en udflugt arrangeret af den erhvervsdrivende uden for dennes faste forretningssted.

Den erhvervsdrivende skal give forbruger en skriftlig oplysning om fortrydelsesretten.

Direktivet er et minimumsdirektiv, således at medlemsstaterne kan opretholde eller gennemføre videregående forbrugerbeskyttelse, jf. direktivets artikel 8.

1.3. Ifølge direktivets art. 9 skal direktivet gennemføres i medlemsstaterne inden 2 år fra dets meddelelse til medlemsstaterne den 23. december 1985.

2. Gældende ret

2.1. For Danmarks vedkommende har der siden ikrafttrædelsen af lov nr. 137 af 29. marts 1978 (dørsalgsloven) eksisteret en beskyttelse af forbrugere, som i vidt omfang opfylder kravene i direktivet, og som på en række punkter giver en videregående beskyttelse end den, der følger af direktivets bestemmelser.

2.2. Efter den gældende lov er uanmodet personlig henvendelse fra en erhvervsdrivende til en forbru-

ger stort set ikke tilladt. Undtaget fra forbudet er nogle nærmere opregnede henvendelser herunder bl.a. henvendelse vedrørende bøger og forsikring. Lovens kapitel 3 giver forbrugeren fortrydelsesret ved aftaler om køb af varer og visse aftaler om løbende tjenesteydelser indgået under et møde med den erhvervsdrivende uden for dennes faste forretningssted.

Denne fortrydelsesret kan ses som et supplement til forbudet mod uanmodet henvendelse i de undtagelsestilfælde, hvor uanmodet henvendelse er lovlig. Fortrydelsesretten omfatter endvidere salg og bestillingsoptagelser, som finder sted under selskabelige sammenkomster eller i forbindelse med busudflugter («krosalg» m.v.).

2.3. Herudover indeholder loven i kapitel 4 regler om fortrydelsesret ved postordresalg og i kapitel 5 om ret til opsigelse af aftaler om løbende tjenesteydelser m.v.

2.4. Ifølge lovens § 7 skal den erhvervsdrivende give forbruger en skriftlig oplysning om fortrydelsesretten. Der er fastsat nærmere regler om denne oplysningspligt i bekendtgørelse nr. 655 af 19. december 1978.

3. Lovforslaget

3.1. Gennemførelsen af det under pkt. 1 nævnte direktiv vil kun på enkelte punkter nødvendiggøre en ændring af den danske lovgivning om dørsalg, idet denne i det væsentlige er i overensstemmelse med direktivets krav.

Direktivet indeholder en forbrugerdefinition, der i sproglig henseende afviger fra den definition, der er anvendt i nyere dansk forbrugerbeskyttelseslovgivning. Dette forhold behandles nedenfor under pkt. 3.2.

Direktivets anvendelsesområde er på to områder videre end den gældende lov. Det gælder med hensyn til tjenesteydelser, som efter direktivet generelt skal omfattes af fortrydelsesretten, se nærmere nedenfor under pkt. 3.4.

Endvidere indebærer direktivet, at en række af de undtagelser, der er opregnet i den gældende lov, ikke vil kunne opretholdes, hvis aftalen er indgået under de omstændigheder, der er reguleret af direktivet jf. nedenfor under pkt. 3.6.

Direktivet omfatter alene aftaler, der er indgået under en udflugt arrangeret af den erhvervsdrivende uden for dennes faste forretningssted, eller aftaler der er indgået i forbindelse med den erhvervsdrivendes besøg hos forbrugeren eller en anden forbruger eller på forbrugers arbejdsplads. Dette er en indskrænkning i forhold til de gældende regler, hvorefter alle aftaler, der indgås uden for den erhvervsdrivendes forretningssted, det vil sige f.eks. også aftaler, der indgås på gader, pladser, restauranter, jernbanestationer, færger og lignende, omfattes af fortrydelsesretten.

Justitsministeriet har på den baggrund overvejet, om direktivets gennemførelse burde bevirke, at lovens anvendelsesområde for fortrydelsesretten blev indskrænket til alene at omfatte aftaler indgået under en udflugt arrangeret af den erhvervsdrivende, eller aftaler indgået i forbindelse med den erhvervsdrivendes besøg hos forbrugeren eller en anden forbruger eller på forbrugers arbejdsplads. Det ville kunne forenkle lovtæksten betydeligt, og det ville – i alt fald med det handelsmønster, der kendes i dag – formentlig kun berøre ganske få aftalesituationer. En del myndigheder og organisationer, herunder Forbrugerrådet og Forbrugerombudsmanden, har imidlertid frarådet en sådan indskrænkning, idet man navnlig har peget på, at dette let ville kunne føre til, at virksomheder, der vil undgå fortrydelsesretten, ville omlægge deres handelsmønster.

Justitsministeriet har ikke ment at kunne afvise denne vurdering og har derfor afstået fra – ud fra rent lovtekniske hensyn – at indskrænke anvendelsesområdet.

3.2. I nyere dansk forbrugerlovgivning, herunder i den gældende lovs § 1, stk. 2, defineres et forbruger købt som et køb, som en køber foretager hos en erhvervsdrivende, der handler som led i sit erhverv, når det købte hovedsagelig er bestemt til ikke-erhvervsmæssig anvendelse for køberen, og sælgeren vidste eller burde vide dette.

I direktivets art. 2 defineres en forbruger som en fysisk person, der ved en retshandel optræder med et formål, der må anses at ligge uden for hans erhvervsmæssige virkefelt. En erhvervsdrivende defineres i direktivet som en fysisk eller juridisk person, der ved indgåelsen af den pågældende retshandel optræder i sin egenskab af handlende

eller erhvervsdrivende, samt enhver anden person, der optræder i en erhvervsdrivendes navn eller for dennes regning.

Der er således ikke helt overensstemmelse mellem den danske definition og direktivets definition, og på baggrund heraf har Ministerrådet og Kommissionen på dansk foranledning i forbindelse med direktivets vedtagelse udtalt, at såfremt forbrugeren handler delvis som led i sin erhvervsmæssige virksomhed, delvis uden for denne, omfattes forholdet kun af art. 2, 1. led, såfremt forbrugeren hovedsagelig handler uden for sin erhvervsmæssige virksomhed. Når forbrugeren faktisk hovedsagelig har handlet uden for sin erhvervsmæssige virksomhed, men den erhvervsdrivende ikke har kunnet vide det, omfattes forholdet ikke af direktivets anvendelsesområde.

På den baggrund finder Justitsministeriet, at lovens definition af en forbrugeraftale i § 1 vil kunne opretholdes uændret.

3.3. Ifølge art. 1, stk. 1, i direktivet gælder dette for aftaler, der er indgået under en udflugt arrangeret af den erhvervsdrivende uden for dennes faste forretningssted, eller aftaler der er indgået i forbindelse med den erhvervsdrivendes besøg hos forbrugeren eller en anden forbruger eller på forbrugers arbejdsplads, medmindre besøget sker efter udtrykkelig anmodning fra forbrugeren.

Ifølge art. 1, stk. 2, i direktivet skal fortrydelsesretten også omfatte aftaler om levering af en anden vare eller tjenesteydelse end den, i anledning af hvilken forbrugeren har anmodet om den erhvervsdrivendes besøg.

Dørsalgsloven indeholder imidlertid den undtagelse fra fortrydelsesretten, at fortrydelsesretten ikke gælder, uanset hvilke varer der købes, hvis mødet mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren finder sted efter, at forbrugeren har anmodet herom under eller i tilslutning til en personlig henvendelse på sælgerens forretningssted. Denne undtagelse vil som følge af direktivets art. 1, stk. 2, ikke kunne opretholdes i det omfang, aftalen angår andet end det, anmodningen vedrører. Der henvises nærmere til bemærkningerne til § 5, stk. 3.

3.4. Den gældende lov hjemler som hovedregel alene fortrydelsesret med hensyn til aftaler om køb af varer.

Herudover er der i loven medtaget aftaler om visse løbende tjenesteydelser herunder om visse abonnementer.

Direktivets anvendelsesområde er videre, idet aftaler om alle former for *tjenesteydelser* som udgangspunkt skal være omfattet af reglerne om fortrydelsesret. Det er derfor nødvendigt at ændre loven således, at fortrydelsesretten kommer til at omfatte alle de tilfælde, hvor en aftale om en sådan tjenesteydelse er indgået i forbindelse med besøg hos forbrugeren m.v. eller udflugter arrangeret af den erhvervsdrivende.

På baggrund af, at de gældende regler som udgangspunkt finder anvendelse også uden for de mødesituationer, der er reguleret af direktivet, jf. ovenfor under pkt. 3.1., har Justitsministeriet fundet det naturligt, at dette bredere anvendelsesområde også kommer til at gælde for aftaler om tjenesteydelser.

Der findes imidlertid en række dagligdags situationer, hvor forbrugeren f.eks. telefonisk anmoder om besøg af reparatører og lignende, og hvor indførelse af fortrydelsesret ville kunne få uheldige konsekvenser for forbrugeren, navnlig fordi det ikke vil være i forbrugerenes interesse, at udførelsen af reparationen udsættes til efter fortrydelsesrettens udløb.

Justitsministeriet har derfor i overensstemmelse med en række høringsudtalelser fundet, at den erhvervsdrivende skal kunne tilkaldes f.eks. telefonisk for at udføre en enkeltstående tjenesteydelse, uden at der er fortrydelsesret, efter at aftalen om reparationen er indgået.

Det er ikke i direktivet nærmere fastlagt, hvad der forstås ved tjenesteydelser, og der findes ikke i dansk ret nogen præcis afgrænsning af, hvilke aftaler der skal henføres til dette begreb. Normalt fastlægges tjenesteydelse negativt som en ydelse, der hverken består i penge, ting eller arbejde i et ansættelsesforhold, og en aftale om tjenesteydelse står således bl.a. i modsætning til en aftale om et køb af en vare.

Ved afgørelsen af, om et forhold skal henføres som et køb efter købeloven, har det i praksis været tillagt betydning, om den overvejende del af forpligtelsen består i levering af en vare. Består den overvejende del af forpligtelsen derimod i udførelse af et arbejde eller en tjenesteydelse, reguleres forholdet ikke af købeloven.

En væsentlig del af de aftaler om tjenesteydelser, der er omfattet af lovforslaget, er reparationsarbejder, der ofte vil nødvendiggøre, at der anvendes reservedele af større eller mindre værdi. Bestemmelsen af, om en reparation skal henføres til et køb eller falder uden for købsbegrebet, vil afhænge af, om den indføjede reservedel har en sådan selvstændig karakter eller har en sådan værdi

i forhold til den samlede præstation, at den efter praksis skal betragtes som en købsaftale og ikke som en tjenesteydelse.

3.5. Efter lovens § 8, stk. 4, kan forbrugeren fortryde en aftale om levering af en løbende tjenesteydelse, selv om den erhvervsdrivende er begyndt at erlægge sin ydelse.

Direktivet indeholder ikke en nærmere regulering af fortrydelsesrettens gennemførelse.

Det foreslås, at den gældende regel i lovens § 8, stk. 4, om løbende tjenesteydelser også gøres anvendelig på de tjenesteydelser, som nu inddrages under loven, således at forbrugeren adgang til at gøre fortrydelsesretten gældende ikke påvirkes af, at tjenesteydelsen er påbegyndt eller allerede er udført.

3.6. Direktivets anvendelsesområde er også for så vidt angår aftaler om levering af varer videre end den gældende lovs. En række af de undtagelser fra fortrydelsesretten, der er i dørsalgsloven, vil derfor kun kunne opretholdes i begrænset omfang. De undtagelser, der er nævnt i den gældende lovs § 5, stk. 3, nr. 2, 4, 5 og 6, vil således ikke længere kunne opretholdes, hvis aftalen er indgået i forbindelse med besøg hos forbrugeren m.v. eller udflugter arrangeret af den erhvervsdrivende.

Det drejer sig således i § 5, stk. 3, nr. 2, om tilfælde, hvor varen skal fremstilles eller tilpasses køberens individuelle behov. Indgås en sådan aftale under de omstændigheder, der er omfattet af direktivet, skal køberen have fortrydelsesret.

Undtagelserne i § 5, stk. 3, nr. 4 og 5, om køb af varer, som lovligt kan sælges på torve m.v. og køb på købestævner og udstillinger, hvis salgsgenstand og købesum udveksles samtidig med aftalen, vil ligeledes ikke kunne opretholdes, hvis købet sker i tilknytning til en udflugt arrangeret af den pågældende erhvervsdrivende.

Herudover vil køb på auktion, jf. § 5, stk. 3, nr. 6, ikke kunne undtages fra fortrydelsesretten, hvis en sådan auktion sker under de omstændigheder, der er omfattet af direktivets anvendelsesområde.

Endvidere vil undtagelserne i den gældende lovs § 5, stk. 3, nr. 1, som nævnt ovenfor under pkt. 3.3., kun kunne opretholdes i det omfang, aftalen angår det, som forbrugeren anmodning vedrører, eller en vare eller tjenesteydelse, som er direkte forbundet med dette.

Hertil kommer, at køb af varer, som efter næringsloven kan sælges ved omførsel, jf. den gældende lovs § 5, stk. 3, nr. 3, ikke længere generelt kan undtages fra bestemmelserne om fortrydelses-

retten. Ifølge lovforslagets § 5, stk. 3, nr. 4, er der derfor alene medtaget en generel undtagelse fra fortrydelsesretten i det omfang, der er tale om regelmæssig levering af fødevarer m.v. En begrænsning af undtagelsen fra fortrydelsesretten til disse særlige omførselsituationer vil imidlertid indebære, at der generelt vil være fortrydelsesret ved aftaler om varer, som sælges ved omførsel af personer, som har fået særlig tilladelse hertil af Industriministeren, f.eks. handicappedes salg af husflidsprodukter. Tilsvarende ville der være fortrydelsesret ved aftaler om aviser, ugeblade og tidsskrifter, som sælges ved omførsel.

For at undgå dette er der medtaget en bestemmelse i lovforslagets § 5, stk. 3, nr. 5, således at fortrydelsesretten ikke kan gøres gældende i de situationer, der er omfattet af den gældende lovs § 5, stk. 3, nr. 3, forudsat at købesummen ikke overstiger 400 kr.

3.7. Lovforslaget ændrer loven, således at forslagets § 5 svarer til direktivets anvendelsesområde med de deri nævnte undtagelser. Dette indebærer som nævnt, at den gældende lovs undtagelser ikke opretholdes inden for det område, der er omfattet af direktivet jf. forslagets § 5, stk. 4. Direktivet åbner ganske vist mulighed for at undlade indførelse af fortrydelsesret, hvis forbrugeren ydelse ikke overstiger 60 ECU eller ca. 480 kr., hvorfor det selv inden for direktivets anvendelsesområde ville have været muligt at opretholde de gældende undtagelser for køb under denne beløbsgrænse. Justitsministeriet har imidlertid ikke, bortset fra de helt specielle tilfælde i lovforslagets § 5, stk. 3, nr. 5, ment at burde udnytte denne mulighed, også under hensyn til, at dette ville komplicere lovforslaget yderligere.

Justitsministeriet har ved forslagets § 5, stk. 3, nr. 9-11, opretholdt undtagelserne i den gældende lovs § 5, stk. 3, nr. 4, 5 og 6, for så vidt angår de møder mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren, som er omfattet af den gældende lov, men som ikke er omfattet af direktivet.

4. Lovforslaget har været til udtalelse hos følgende myndigheder og organisationer:

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Sø- og handelsretten, Præsidenten for Københavns byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Aalborg, Den danske Dommerforening, Foreningen af dommerfuldmægtige i Danmark, Advokatrådet, Industriministeriet, Landbrugsministeriet, Kulturministeriet,

Undervisningsministeriet, Landbrugsrådet, De samvirkende danske Landboforeninger, De samvirkende danske Husmandsforeninger, Monopoltilsynet, Forbrugerombudsmanden, Formanden for Forbrugerklagenævnet, Forbrugerrådet, Statens Husholdningsråd, De danske Husmoderforeninger, Dansk Varefakta Nævn, Butikshandelens Fællesråd, Stormagasinerens Fællesråd, Dansk organisation af detailhandelskæder, De samvirkende Købmandsforeninger i Danmark, Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeninger, Fødevarerhandelens Fællesråd, Dansk Textil Union, Radiobranchens Fællesråd, Motorbranchens Fællesråd, Det Danske Handelskammer, Landsforeningen for Erhvervsinteresse, Håndværksrådet, Industrirådet, Entreprenørforeningen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Assurandør-Societetet, Danske Brevskolers Fællesråd, Den danske Bankforening, Danmarks Sparekasseforening, Kommunernes Landsforening, Københavns kommune, Frederiksberg kommune, Danske indkøbschefers Landsforening, Falcks Redningskorps, Danmarks aktive Handelsrejsende og Den danske Forlæggerforening.

5. Lovforslaget skønnes ikke at få økonomiske eller administrative konsekvenser af væsentlig betydning for det offentlige.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1, nr. 1

Til § 5, stk. 1

I § 5, stk. 1, fastlægges de situationer, hvor fortrydelsesretten skal kunne anvendes. Det er aftaler, der indgås under et møde med den erhvervsdrivende uden for dennes faste forretningssted. Området svarer til gældende ret og omfatter således også direktivets anvendelsesområde i art. 1, stk. 1, det vil sige de situationer, hvor aftalen er indgået i forbindelse med den erhvervsdrivendes besøg på forbrugeren bopæl eller arbejdsplads, hos en anden forbruger eller under en udflugt arrangeret af den erhvervsdrivende.

Som følge af forbudet i lovens § 2 mod uanmodet henvendelse til forbrugeren på dennes bopæl m.v. har fortrydelsesretten i disse situationer formentlig kun begrænset betydning. Fortrydelsesretten har derimod selvstændig betydning for aftaler, der indgås under udflugter m.v. Endvidere omfatter lovens anvendelsesområde tillige de situationer, hvor aftalen indgås i forbindelse med andre møder mellem den erhvervsdrivende og forbrugeren uden for den erhvervsdrivendes faste forretningssted. Disse sidstnævnte møder vil f.eks. kunne opstå ved

henvendelser fra en erhvervsdrivende, som finder sted på gader, veje, pladser og andre steder som eksempelvis jernbanestationer og restauranter, hvortil der er almindelig adgang.

I forhold til den gældende lovs § 5, stk. 1, der alene omfatter køb af varer, indeholder bestemmelsen i stk. 1 en udvidelse af fortrydelsesrettens anvendelsesområde, idet fortrydelsesretten tillige kommer til at omfatte levering af *tjenesteydelser*.

Der henvises iøvrigt til de almindelige bemærkninger pkt. 3.4.

Til § 5, stk. 2

I denne bestemmelse opretholdes fortrydelsesretten for de typer af aftaler, som er omfattet af den gældende lovs § 5, stk. 2, nr. 2.

De aftaler om visse løbende tjenesteydelser, som er nævnt i den gældende lovs § 5, stk. 2, nr. 1, er omfattet af den nye formulering af bestemmelsen i § 5, stk. 1.

Til § 5, stk. 3

I § 5, stk. 3, opregnes de tilfælde, hvor der gøres undtagelser fra fortrydelsesretten, uanset at aftalen er indgået under de omstændigheder, der er anført i § 5, stk. 1.

Undtagelsesbestemmelsen i den gældende lovs § 5, stk. 3, nr. 1, foreslås, som følge af bestemmelsen i direktivets art. 1, stk. 2, indskrænket, således at undtagelsen alene gælder, når aftalen angår det, som forbrugers anmodning vedrører, eller en vare eller tjenesteydelse, der er direkte forbundet med dette. Der henvises til de almindelige bemærkninger under pkt. 3.3.

Forarbejderne til direktivet indeholder ingen nærmere angivelse af, hvad der efter direktivet skal forstås ved, at en vare eller en tjenesteydelse er »direkte forbundet med« den vare eller tjenesteydelse, der har givet anledning til forbrugers anmodning om den erhvervsdrivendes besøg. Som udgangspunkt skal der efter direktivet gives fortrydelsesret ved aftaler om enhver anden vare eller tjenesteydelse end den, i anledning af hvilken forbrugeren har anmodet om den erhvervsdrivendes besøg. Direktivet åbner imidlertid mulighed for at undlade indførelse af fortrydelsesret i de situationer, hvor den anden vare eller tjenesteydelse er direkte forbundet med den vare eller tjenesteydelse, der er »bestilt« af forbrugeren. Det må på denne baggrund antages, at undtagelsen skal forstås relativt snævert.

Omfattet af undtagelsen må først og fremmest være varer og tjenesteydelser, der er nødvendige

for, at den pågældende vare kan fungere, som f.eks. tilslutningen af et elektrisk apparat.

Det må endvidere antages, at varer og tjenesteydelser, der – uden at være nødvendige – har en naturlig tilknytning til den pågældende vare, og som er af forholdsvis underordnet værdi i forhold til den aftalte vares værdi, vil være omfattet af undtagelsen.

På tilsvarende måde må det antages, at kun varer, der er nødvendige eller dog er sædvanlige for, at den aftalte tjenesteydelse kan opfyldes, er omfattet af undtagelsen.

Ved ordene »og en tjenesteydelse eller en vare, der er direkte forbundet med denne« i stk. 3, nr. 1, og ordene »og en vare eller tjenesteydelse, der er direkte forbundet med denne« i stk. 3, nr. 3, sigtes der til, at undtagelserne omfatter tilfælde, hvor der er aftalt levering af henholdsvis en vare med en tilknyttet tjenesteydelse eller en tjenesteydelse med en tilknyttet vare. Endvidere omfatter undtagelserne tilfælde, hvor der er aftalt levering af henholdsvis en anden vare end den vare anmodningen vedrørte, eller en anden tjenesteydelse end den tjenesteydelse anmodningen vedrørte, forudsat at der er den nødvendige sammenhæng mellem anmodningens genstand og aftalens genstand.

Derimod omfatter undtagelserne ikke de tilfælde, hvor der er aftalt levering af henholdsvis en tjenesteydelse *i stedet for* den vare anmodningen vedrørte eller en vare *i stedet for* den tjenesteydelse anmodningen vedrørte. Indgår en forbruger derfor f.eks. aftale med et fjernsynsfirmas om køb af et nyt fjernsyn i en situation, hvor forbrugeren oprindeligt har tilkaldt firmaet for at reparere det gamle, bevarer forbrugeren fortrydelsesretten, selv om det er forbrugeren, der har anmodet firmaet om at komme.

Den endelige afgrænsning af undtagelsesreglen henhører under EF-domstolen.

Til § 5, stk. 3, nr. 1 og 2

Disse undtagelser svarer som udgangspunkt til den gældende lovs § 5, stk. 1 og stk. 2, nr. 1, sammenholdt med stk. 3, nr. 1, hvorefter der ikke er fortrydelsesret, hvis der indgås aftale om køb eller de særligt fremhævede tjenesteydelser (abonnementskontrakter m.v.), efter at forbrugeren har anmodet om det under eller i tilslutning til en personlig henvendelse på sælgerens forretningssted. Undtagelserne er efter lovforslaget begrænset, således at de alene omfatter aftaler, hvis aftalen vedrører den vare eller tjenesteydelse, der har givet an-

ledning til henvendelsen, eller en vare eller tjenesteydelse, der er direkte forbundet hermed.

Til § 5, stk. 3, nr. 3

§ 5, stk. 3, nr. 3, omfatter aftaler om alle andre former for tjenesteydelser end de særlige løbende tjenesteydelser (abonnementsordninger m.v.), der er nævnt i stk. 3, nr. 2.

For så vidt angår mødesituationerne, samt hvilke tjenesteydelser der står i forbindelse med forbrugeren's henvendelse, svarer undtagelsen til bestemmelserne i stk. 3, nr. 1 og 2. Undtagelsesadgangen omfatter imidlertid enhver form for udtrykkelig anmodning fra forbrugeren, herunder også telefoniske og skriftlige anmodninger. Om baggrunden herfor henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3.4.

Om en aftale er omfattet af § 5, stk. 3, nr. 3, og ikke af § 5, stk. 3, nr. 1, afhænger af, om aftalen må anses som en aftale om tjenesteydelse og ikke som en aftale om et køb efter den praksis, der har udviklet sig med hensyn til forståelsen af købelovens § 2. Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 3.4.

Til § 5, stk. 3, nr. 4 og 5

Efter direktivets art. 3, stk. 2, litra b, er aftaler om levering af varer til husholdningens løbende forbrug, der leveres af personer, der betjener faste ruter, ikke omfattet af direktivet. Sådanne aftaler er også efter den gældende lov undtaget fra fortrydelsesretten jf. lovens § 5, stk. 3, nr. 3. Denne bestemmelse, der generelt undtager varer, der efter næringslovens § 12, stk. 1 og 2, og § 13 kan sælges ved omførsel, omfatter tillige varer, der ikke tjener til husholdningens løbende forbrug, ligesom det ikke er nogen betingelse, at der skal være tale om faste regelmæssigt betjente ruter. Som nævnt ovenfor under de almindelige bemærkninger pkt. 3.6. vil det være uhensigtsmæssigt, hvis der altid skal være fortrydelsesret ved salg af aviser eller ved enkeltstående salg ved omførsel af personer og selskaber m.v., der har fået særlig tilladelse hertil af Industriministeren. Ved lovforslagets § 5, stk. 3, nr. 5, er det derfor sikret, at salg af sådanne varer fortsat skal kunne ske uden fortrydelsesret, hvis købesummen ikke overstiger 400 kr.

Til § 5, stk. 3, nr. 6

Bestemmelsen i forslagets § 5, stk. 3, nr. 6, svarer til direktivets art. 3, stk. 2, litra a.

Undtagelsen er i overensstemmelse med gældende ret.

Aftaler om levering af varer og om disses indførelse i fast ejendom er omfattet af fortrydelsesretten.

Til § 5, stk. 3, nr. 7 og 8

I overensstemmelse med direktivets art. 3, stk. 2, litra d og e, foreslås forsikringsaftaler og aftaler vedrørende værdipapirer undtaget fra fortrydelsesretten, jf. forslagets § 5, stk. 3, nr. 7 og 8. Dette svarer til gældende ret.

Til § 5, stk. 3, nr. 9-11 og stk. 4

Bestemmelserne i forslagets § 5, stk. 3, nr. 9, 10 og 11, svarer til den gældende lovs § 5, stk. 3, nr. 4, 5 og 6. Som nævnt i de almindelige bemærkninger pkt. 3.6. kan disse undtagelser ikke opretholdes, hvis aftalen er indgået under de omstændigheder, der er omfattet af direktivet. Dette fremgår af lovforslagets § 5, stk. 4.

Justitsministeriet har ikke fundet det nødvendigt at opretholde undtagelserne i den gældende lovs § 5, stk. 3, nr. 1 og 2, om tilfælde, hvor mødet finder sted efter anmodning fra forbrugeren, og hvor varen er særligt fremstillet til køberen, for så vidt angår de situationer, der ikke er omfattet af direktivet, idet disse tilfælde må antages at være af meget ringe praktisk betydning, når det drejer sig om dette restområde.

Til nr. 2

Ændringen er af redaktionel karakter og skyldes, at affattelsen af § 5, stk. 2, foreslås ændret.

Til nr. 3

Ændringen er en følge af, at der tillige gennemføres fortrydelsesret ved levering af tjenesteydelser jf. forslagets § 5, stk. 1. Bestemmelsen i § 8, stk. 4, omfatter alle tjenesteydelser, herunder også ydelser af den karakter, som nævnes i § 5, stk. 3, nr. 2.

Efter bemærkningerne i lovforslaget til de gældende bestemmelser i § 8, stk. 1-3, vil disse som udgangspunkt kunne anvendes tilsvarende på varer, som forbrugeren har modtaget som led i eller i forbindelse med leveringen af en tjenesteydelse. Det vil sige, at det i almindelighed er en betingelse for, at forbrugeren kan udnytte fortrydelsesretten, at han eller hun kan stille varen til disposition for sælgeren i væsentlig samme stand og mængde, som den var, da forbrugeren fik den i hænde. Det er i den forbindelse antaget, at det ikke vil være rimeligt at afskære fortrydelsesretten, blot fordi forbrugeren ikke kan tilbagegive visse genstande, som

spiller en underordnet rolle for kontraktsforholdet som helhed, i væsentlig samme stand og mængde. I sådanne tilfælde vil fortrydelsesretten normalt blot være betinget af, at forbrugeren erstatter vares værdi.

Ved levering af tjenesteydelser vil det kunne tænkes, at den erhvervsdrivende har påbegyndt opfyldelsen af sine forpligtelser inden fortrydelsesfristens udløb eller har leveret hele tjenesteydelsen inden fristens udløb. Dette vil imidlertid ikke kunne afskære forbrugeren fra at udnytte fortrydelsesretten, ligesom den erhvervsdrivende ikke skal kunne kræve vederlag for de allerede udførte tjenesteydelser. Er der i forbindelse med en tjenesteydelse – typisk en reparation – anvendt reservedele, der repræsenterer en betydelig selvstændig værdi, må den erhvervsdrivende i sådanne tilfælde kunne

stille krav om, at forbrugeren betaler den anvendte vares værdi.

Til nr. 4 og 5

Ændringerne er af redaktionel karakter og skyldes, at affattelsen af § 5, stk. 2, foreslås ændret.

Til § 2

I følge direktivets art. 9 skal direktivet gennemføres i medlemsstaterne inden den 23. december 1987.

Til § 3

Loven kan ved kgl. anordning sættes i kraft for Færøerne og Grønland.

Bilag 1

RÅDETS DIREKTIV

af 20. december 1985

om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler indgået uden for fast forretningssted

(85/577/EØF)

RÅDET FOR DE EUROPÆISKE
FÆLLESSKABER HAR —under henvisning til traktaten om oprettelse af Det
europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 100,under henvisning til forslag fra Kommissionen (¹),under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet (²),under henvisning til udtalelse fra Det økonomiske og
sociale Udvalg (³), og

ud fra følgende betragtninger:

Indgåelse af aftaler eller ensidige forpligtelser mellem erhvervsdrivende og forbrugere uden for den erhvervsdrivendes faste forretningssted er almindeligt forekommende i medlemsstaterne, og de enkelte medlemsstater har forskellig lovgivning herom;

uensartethed i denne lovgivning kan indvirke direkte på fællesmarkedets funktion; det er derfor nødvendigt at foretage en tilnærmelse af lovgivningerne på dette område;

i henhold til Det europæiske økonomiske Fællesskabs første program for en politik vedrørende forbrugerbeskyttelse og -oplysning (⁴), navnlig punkt 24 og 25, skal der træffes egnede foranstaltninger til beskyttelse af forbrugerne imod urimelige forretningsmetoder ved dørsalg; i Det europæiske økonomiske Fællesskabs andet program for en politik vedrørende forbrugerbeskyttelse og -oplysning (⁵) bekræftes det, at de foranstaltninger og prioriterede opgaver, der er påbegyndt i henhold til første program, bør videreføres;

det er et typisk træk ved aftaler, der indgås uden for den erhvervsdrivendes faste forretningssted, at det som regel er den erhvervsdrivende, der tager initiativet til forhandlingerne, og at forbrugeren slet ikke er forberedt på disse forhandlinger og bliver overrumplet; ofte kan forbrugeren ikke sammenligne tilbudets kvalitet og pris med andre tilbud; dette overraskelsesmoment gør sig i almindelighed gældende ikke alene i forbindelse med aftaler,

der indgås ved døren, men også ved andre former for aftaler, som den erhvervsdrivende indgår uden for sit faste forretningssted;

forbrugeren bør have en frist på mindst syv dage til at træde tilbage fra aftalen, således at han har mulighed for at vurdere de forpligtelser, aftalen medfører;

der bør træffes passende foranstaltninger for at sikre, at forbrugeren skriftligt gøres opmærksom på denne fortrydelsesret;

medlemsstaterne skal frit kunne opretholde eller indføre fuldstændigt eller delvist forbud mod indgåelse af aftaler uden for fast forretningssted, såfremt de finder, at dette er i forbrugernes interesse —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

1. Dette direktiv gælder for aftaler indgået mellem en erhvervsdrivende, der leverer varer eller tjenesteydelser, og en forbruger:

— under en udflugt arrangeret af den erhvervsdrivende uden for dennes faste forretningssted, eller

— i forbindelse med den erhvervsdrivendes besøg:

- i) hos forbrugeren eller en anden forbruger,
- ii) på forbrugers arbejdsplads,

såfremt besøget ikke sker efter udtrykkelig anmodning fra forbrugeren.

2. Dette direktiv gælder ligeledes for aftaler om levering af en anden vare eller tjenesteydelse end den, i anledning af hvilken forbrugeren har anmodet om den erhvervsdrivendes besøg, medmindre forbrugeren, da han anmodede om besøget, vidste eller med rimelighed kunne vide, at leveringen af denne anden vare eller tjenesteydelse er en del af den erhvervsdrivendes handels- eller erhvervsvirksomhed.

3. Dette direktiv gælder endvidere for aftaler, såfremt der af forbrugeren er fremsat tilbud under omstændighe-

(¹) EFT nr. C 22 af 29. 1. 1977, s. 6, og EFT nr. C 127 af 1. 6. 1978, s. 6.

(²) EFT nr. C 241 af 10. 10. 1977, s. 26.

(³) EFT nr. C 180 af 28. 7. 1977, s. 39.

(⁴) EFT nr. C 92 af 25. 4. 1975, s. 2.

(⁵) EFT nr. C 133 af 3. 6. 1981, s. 1.

der, som svarer til de i stk. 1 eller stk. 2 beskrevne, selv om forbrugeren ikke er bundet af dette tilbud, før den erhvervsdrivende har accepteret det.

4. Endelig gælder dette direktiv også for tilbud, som forbrugeren har fremsat i kontraktforhold under omstændigheder, som svarer til de i stk. 1 eller stk. 2 beskrevne, såfremt forbrugeren er bundet af sit tilbud.

Artikel 2

I dette direktiv forstås ved:

- »forbruger« en fysisk person, der ved en retshandel, som er omfattet af dette direktiv, optræder med et formål, der må anses at ligge uden for hans erhvervs-mæssige virkefelt;
- »erhvervsdrivende« en fysisk eller juridisk person, der ved indgåelsen af den pågældende retshandel optræder i sin egenskab af handlende eller erhvervsdrivende, samt enhver anden person, der optræder i en erhvervsdrivendes navn eller for dennes regning.

Artikel 3

1. Medlemsstaterne kan vedtage, at dette direktiv kun skal gælde for aftaler, ifølge hvilke den modydelse, der skal erlægges af forbrugeren, overstiger et bestemt beløb. Dette beløb må ikke overstige 60 ECU.

På forslag af Kommissionen undersøger Rådet hvert andet år, og første gang senest fire år efter dette direktivs meddelelse, nævnte beløb og ændrer det i givet fald under hensyn til den økonomiske og valutariske udvikling i Fællesskabet.

2. Dette direktiv gælder ikke for:

- a) aftaler om opførelse, salg eller udlejning af fast ejendom eller aftaler om stiftelse af andre rettigheder over fast ejendom;

aftaler om levering af varer og om disses indføjelser i fast ejendom eller aftaler om reparation af fast ejendom er omfattet af dette direktivs anvendelsesområde;

- b) aftaler om levering af fødevarer eller drikkevarer eller andre varer til husholdningens løbende forbrug, som leveres af personer, der regelmæssigt betjener faste ruter;

- c) aftaler om levering af varer eller tjenesteydelser, såfremt følgende tre kriterier er opfyldt:

- i) aftalen skal være indgået på grundlag af den erhvervsdrivendes katalog, som forbrugeren har haft lejlighed til at gennemse, uden at repræsentanten for den erhvervsdrivende er til stede, og

- ii) det skal være hensigten at opretholde stadig kontakt mellem repræsentanten for den erhvervsdrivende og forbrugeren med hensyn til denne eller enhver følgende retshandel, og

- iii) det skal fremgå klart af kataloget og kontrakten, at forbrugeren har ret til at tilbagelevere varerne til leverandøren inden for en frist på mindst syv dage fra modtagelsen eller at træde tilbage fra aftalen uden nogen anden forpligtelse end den at drage omsorg for varerne i rimeligt omfang;

- d) forsikringsaftaler;

- e) aftaler vedrørende værdipapirer.

3. Uanset artikel 1, stk. 2, kan medlemsstaterne undlade at lade dette direktiv gælde for aftaler om levering af en vare eller tjenesteydelse, der er direkte forbundet med den vare eller tjenesteydelse, i anledning af hvilken forbrugeren har anmodet om den erhvervsdrivendes besøg.

Artikel 4

Ved retshandler som omhandlet i artikel 1 skal den erhvervsdrivende skriftligt oplyse forbrugeren om dennes ret til inden for de i artikel 5 fastsatte frister at opsiges aftalen samt om navn og adresse på en person, over for hvem denne ret kan udøves.

En sådan skriftlig meddelelse skal være dateret og indeholde oplysninger, som gør det muligt at identificere det pågældende kontraktforhold. Meddelelsen afgives til forbrugeren:

- a) i det i artikel 1, stk. 1, omhandlede tilfælde samtidig med, at aftalen indgås;

- b) i det i artikel 1, stk. 2, omhandlede tilfælde senest ved aftalens indgåelse;

- c) i det i artikel 1, stk. 3 og 4, omhandlede tilfælde, når forbrugeren afgiver tilbudet.

Medlemsstaterne sørger for, at der i deres nationale lovgivning fastsættes egnede foranstaltninger til beskyttelse af forbrugeren, hvis den i denne artikel omhandlede meddelelse ikke gives.

Artikel 5

1. Forbrugeren har ret til at træde tilbage fra aftalen ved i overensstemmelse med den fremgangsmåde og de betingelser, der gælder i henhold til national ret, at give meddelelse herom inden for en frist på mindst syv dage at regne fra det tidspunkt, hvor forbrugeren har modtaget de i artikel 4 omtalte oplysninger. Det er dog tilstrækkeligt, at meddelelsen er afsendt inden fristens udløb.

2. Denne meddelelse har den virkning, at forbrugeren frigøres fra enhver forpligtelse i henhold til den aftale, som forbrugeren er trådt tilbage fra.

Artikel 6

Forbrugeren kan ikke give afkald på de rettigheder, der tilkommer ham i henhold til dette direktiv.

Artikel 7

Benytter forbrugeren sig af denne fortrydelsesret, bestemmes retsvirkningerne af de nationale lovgivning, navnlig med hensyn til tilbagebetaling af indbetalte beløb for varer eller tjenesteydelser samt returnering af de modtagne varer.

Artikel 8

Dette direktiv er ikke til hinder for, at medlemsstaterne vedtager eller opretholder endnu gunstigere forbrugerbeskyttende bestemmelser på det af direktivet omfattede område.

Artikel 9

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger for at efterkomme dette direktiv inden for en frist på 24 måneder fra dets meddelelse (*) og underretter straks Kommissionen herom.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen ordlyden af de væsentligste nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 10

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. december 1985.

På Rådets vegne

R. KRIEPS

Formand

(*) Dette direktiv er meddelt medlemsstaterne den 23. december 1985.

Bilag 2

I dette bilag er de bestemmelser, som berøres af lovforslaget, gengivet, således som de vil fremtræde, hvis lovforslaget vedtages. Med mindre skrift er indsat den gældende formulering af de pågældende bestemmelser

§ 5. Er en aftale om køb af vare eller om tjenesteydelse indgået under et møde med den erhvervsdrivende uden for dennes faste forretningssted, kan forbrugeren træde tilbage fra aftalen i overensstemmelse med §§ 6-9 (fortrydelsesret). Det samme gælder, hvis forbrugeren under tilsvarende omstændigheder har afgivet et tilbud.

Stk. 2. Under samme betingelser har forbrugeren fortrydelsesret ved aftale om tegning af abonnement på aviser, ugeblade og tidsskrifter eller løbende bogudgivelser af ikke forud fastlagt omfang.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder ikke:

- 1) hvis en aftale om køb m.v. indgås i forbindelse med den erhvervsdrivendes besøg hos forbrugeren eller en anden forbruger eller på forbrugeren arbejdsplads, efter at forbrugeren forudgående har anmodet herom under eller i tilslutning til en personlig henvendelse på den erhvervsdrivendes forretningssted, og aftalen angår den vare, i anledning af hvilken forbrugeren har anmodet om den erhvervsdrivendes besøg, og en tjenesteydelse eller en vare, der er direkte forbundet med denne,
- 2) hvis aftalen angår en løbende forpligtelse for den erhvervsdrivende til mod vederlag at foretage tilsyn eller vedligeholdelse af fast ejendom eller løsøre, at udføre vagt- eller redningstjeneste, at give undervisning, at udføre bogførings-, regnskabs- eller revisionsvirksomhed, at yde legemspleje eller at yde andre lignende tjenester, eller angår abonnementstegning efter stk. 2, og aftalen ellers er indgået som nævnt under nr. 1,

- 3) hvis aftalen angår en tjenesteydelse m.v., som ikke er nævnt under nr. 2, og aftalen indgås i forbindelse med den erhvervsdrivendes besøg hos forbrugeren eller en anden forbruger eller på forbrugeren arbejdsplads, efter at forbrugeren forudgående har anmodet herom, og aftalen angår den tjenesteydelse, i anledning af hvilken forbrugeren har anmodet om den erhvervsdrivendes besøg, og en vare eller en tjenesteydelse, der er direkte forbundet med denne,
- 4) ved aftaler om levering af fødevarer eller drikkevarer eller andre varer til husholdningens løbende forbrug, som leveres af personer, der regelmæssigt betjener faste ruter,
- 5) ved køb af varer, som efter næringslovens § 12, stk. 1 og 2, og § 13 kan sælges ved omførsel, når købesummen ikke overstiger 400 kr.,
- 6) ved aftaler om opførelse, salg eller udlejning af fast ejendom eller aftaler om stiftelse af andre rettigheder over fast ejendom,
- 7) ved forsikringsaftaler,
- 8) ved aftaler om værdipapirer,
- 9) ved køb på torve, markeder og dyrskuer af varer, som efter næringslovens § 14 kan sælges sådanne steder,
- 10) ved køb på købestævner og udstillinger, jf. næringslovens § 15, stk. 1, når salgsstanden overgives, og købesummen betales samtidig med aftalens indgåelse, eller
- 11) ved køb på auktion.

Stk. 4. Forbrugeren har dog fortrydelsesret i de tilfælde, der er nævnt i stk. 3, nr. 9-11, hvis købet er indgået under en udflugt arran-

geret af den erhvervsdrivende eller under den erhvervsdrivendes besøg hos forbrugeren eller en anden forbruger eller på forbrugers arbejdsplads, uden at betingelserne i stk. 3, nr. 1, iøvrigt er opfyldt.

»§ 5. Er en aftale om køb af vare indgået under et møde med den erhvervsdrivende uden for dennes faste forretningssted, eller har forbrugeren under tilsvarende omstændigheder afgivet tilbud, kan forbrugeren træde tilbage fra aftalen eller tilbudet i overensstemmelse med §§ 6-9 (fortrydelsesret).

Stk. 2. Under samme betingelser har forbrugeren fortrydelsesret ved aftale om

- 1) en løbende forpligtelse for den erhvervsdrivende til mod vederlag at foretage tilsyn eller vedligeholdelse af fast ejendom eller løsøre, at udføre vagt- eller redningstjeneste, at give undervisning, at udføre bogførings-, regnskabs- eller revisionsvirksomhed, at yde legemspleje eller at yde andre lignende tjenester eller
- 2) tegning af abonnement på aviser, ugeblade og tidsskrifter eller på løbende bogudgivelser af ikke forud fastlagt omfang.

Stk. 3. Stk. 1 gælder ikke,

- 1) såfremt mødet finder sted, efter at forbrugeren har anmodet herom under eller i tilslutning til en personlig henvendelse på sælgerens forretningssted,
- 2) ved køb af varer, som skal fremstilles eller tilpasses efter køberens individuelle behov,
- 3) ved køb af varer, som efter næringslovens § 12, stk. 1 og 2, og § 13 kan sælges ved omførsel,
- 4) ved køb på torve, markeder og dyrskuer af varer, som efter næringslovens § 14 kan sælges sådanne steder,
- 5) ved køb på købestævner og udstillinger, jf. næringslovens § 15, stk. 1, når salgsstanden overgives og købesummen betales samtidig med aftalens indgåelse, eller
- 6) ved køb på auktion.

§ 6. Vil forbrugeren bruge fortrydelsesretten, skal han underrette den erhvervsdrivende herom senest ugedagen efter det møde, der er nævnt i § 5, stk. 1.

Stk. 2. Ved køb af bøger samt ved de aftaler, som er nævnt i § 5, stk. 2, regnes fristen dog først fra den dag, hvor forbrugeren har fået det købte eller den første levering i hænde. Det samme gælder ved andre køb, hvis forbrugeren ikke senest på mødet har

haft lejlighed til at undersøge det købte eller en vare af samme art.

Stk. 3. Det er tilstrækkeligt, at forbrugeren har afsendt underretningen med post inden fristens udløb.

Stk. 4. Forbrugeren kan også bruge fortrydelsesretten ved at undlade at modtage eller indløse en forsendelse fra den erhvervsdrivende, medmindre forsendelsen først kommer frem til ham efter fristens udløb.

Stk. 5. I de tilfælde, der er nævnt i § 1, stk. 4, kan købereren afgive underretning til den erhvervsdrivende eller til sælgeren.

§ 6. Vil forbrugeren bruge fortrydelsesretten, skal han underrette den erhvervsdrivende herom senest ugedagen efter det møde, der er nævnt i § 5, stk. 1.

Stk. 2. Ved køb af bøger samt ved de aftaler, som er nævnt i § 5, stk. 2, nr. 2, regnes fristen dog først fra den dag, hvor forbrugeren har fået det købte eller den første levering i hænde. Det samme gælder ved andre køb, hvis forbrugeren ikke senest på mødet har haft lejlighed til at undersøge det købte eller en vare af samme art.

Stk. 3. Det er tilstrækkeligt, at forbrugeren har afsendt underretningen med post inden fristens udløb.

Stk. 4. Forbrugeren kan også bruge fortrydelsesretten ved at undlade at modtage eller indløse en forsendelse fra den erhvervsdrivende, medmindre forsendelsen først kommer frem til ham efter fristens udløb.

Stk. 5. I de tilfælde, der er nævnt i § 1, stk. 4, kan købereren afgive underretning til den erhvervsdrivende eller til sælgeren.

§ 8. Har forbrugeren ved køb fået varen eller en del heraf i hænde, er hans fortrydelsesret betinget af, at han holder det modtagne til disposition for sælgeren i væsentlig samme stand og mængde, hvori det var, da han fik det i hænde, jf. dog stk. 2. Har købereren taget varen i brug, kan fortrydelsesretten ikke gøres gældende, såfremt det efter varens art er åbenbart, at brugen medfører en formindskelse af varens salgsværdi.

Stk. 2. Er varen blevet beskadiget eller forringet, efter at købereren har fået den i hænde, bevarer han sin fortrydelsesret, hvis beskadigelsen eller forringelsen ikke skyldes uagtsomhed eller manglende omsorg fra hans side.

Stk. 3. Afhenter sælgeren ikke varen inden 3 måneder efter, at han fra købereren har

modtaget underretning om dennes tilbage-træden fra aftalen, tilfalder varen vederlagsfrit køberen.

Stk. 4. Ved de aftaler, som er nævnt i § 5, stk. 2, og ved aftaler om tjenesteydelser efter § 5, stk. 1, kan forbrugeren træde tilbage, selv om den erhvervsdrivende er begyndt at erlægge sin ydelse.

§ 8. Har forbrugeren ved køb fået varen eller en del heraf i hænde, er hans fortrydelsesret betinget af, at han holder det modtagne til disposition for sælgeren i væsentlig samme stand og mængde, hvori det var, da han fik det i hænde, jf. dog stk. 2. Har køberen taget varen i brug, kan fortrydelsesretten ikke gøres gældende, såfremt det efter varens art er åbenbart, at brugen medfører en formindskelse af varens salgsværdi.

Stk. 2. Er varen blevet beskadiget eller forringet, efter at køberen har fået den i hænde, bevarer han sin fortrydelsesret, hvis beskadigelsen eller forringelsen ikke skyldes uagtsomhed eller manglende omsorg fra hans side.

Stk. 3. Afhenter sælgeren ikke varen inden 3 måneder efter, at han fra køberen har modtaget underretning om dennes tilbagetræden fra aftalen, tilfalder varen vederlagsfrit køberen.

Stk. 4. Ved de aftaler, som er nævnt i § 5, stk. 2, kan forbrugeren træde tilbage, selv om den erhvervsdrivende er begyndt at erlægge sin ydelse.

§ 14. Ved aftaler om en løbende forpligtelse for den erhvervsdrivende til mod vederlag at foretage hensyn eller vedligeholdelse af fast ejendom eller løsøre, at udføre vagt- eller redningstjeneste, at give undervisning, at udføre bogførings-, regnskabs- eller revisionsvirksomhed, at yde legemspleje eller at yde andre lignende tjenester kan forbrugeren, når der er gået 9 måneder efter aftalens

indgåelse, opsige aftalen med 3 måneders varsel til udgangen af en måned.

Stk. 2. Med samme varsel kan aftaler af den art, der er nævnt i § 5, stk. 2, opsiges af forbrugeren, når der er gået 3 måneder efter aftalens indgåelse.

Stk. 3. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse på aftale om køb af et bogværk, ifølge hvilken de enkelte bind skal leveres efterhånden, såfremt aftalen er indgået eller forbrugeren har afgivet tilbud uden for fast forretningssted, jf. § 5, stk. 1.

Stk. 4. En aftale omfattet af stk. 1-3, der er indgået ved anvendelse af en standardformular, skal indeholde en bestemmelse, som tydeligt angiver, med hvilket varsel og i givet fald fra hvilket tidspunkt aftalen kan opsiges af forbrugeren. Bestemmelsen må ikke være uforenelig med forbrugers ret til opsigelse efter stk. 1-3.

§ 14. Aftaler af den art, der er nævnt i § 5, stk. 2, nr. 1, kan, når der er gået 9 måneder efter aftalens indgåelse, opsiges af forbrugeren med 3 måneders varsel til udgangen af en måned.

Stk. 2. Med samme varsel kan aftaler af den art, der er nævnt i § 5, stk. 2, nr. 2, opsiges af forbrugeren, når der er gået 3 måneder efter aftalens indgåelse.

Stk. 3. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse på aftale om køb af et bogværk, ifølge hvilken de enkelte bind skal leveres efterhånden, såfremt aftalen er indgået eller forbrugeren har afgivet tilbud uden for fast forretningssted, jf. § 5, stk. 1.

Stk. 4. En aftale omfattet af stk. 1-3, der er indgået ved anvendelse af en standardformular, skal indeholde en bestemmelse, som tydeligt angiver, med hvilket varsel og i givet fald fra hvilket tidspunkt aftalen kan opsiges af forbrugeren. Bestemmelsen må ikke være uforenelig med forbrugers ret til opsigelse efter stk. 1-3.